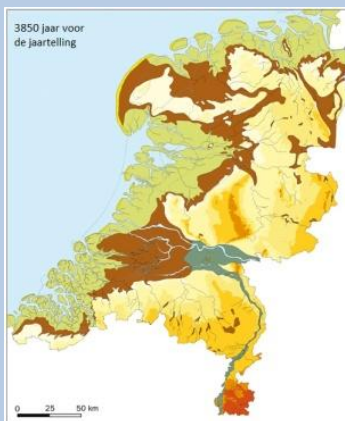

Het ontstaan van het IJsselmeer.

Aan de hand van de naaststaande kaartjes kunnen we het ontstaan van eerst het Flevomeer, vervolgens het Aelmere en daarna de Zuiderzee volgen. Dit waren de voorgangers van wat nu het IJsselmeer is. Tot 2750 VJ was er nog weinig aan de hand er waren wel wat waterloopjes en kleine meren maar door het dichtslibben van de monding van het Oerij werd het water gedwongen een andere weg te zoeken. Zo ontstond er in 500 VJ een groot binnenmeer, het Flevomeer. Dit meer stond via een stroomgeul rechtstreeks in verbinding met de zee.

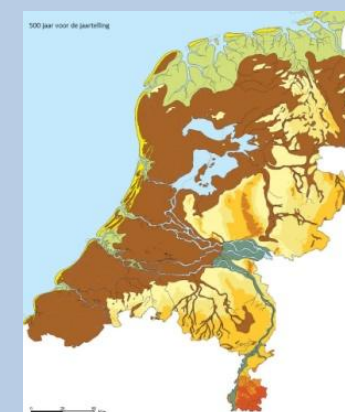

In zijn *De Chorographia* in 44 na Christus spreekt Pomponius Mela, een Romeins geograaf over een *Lacus Flevo*. Hij schreef: "De noordelijke tak van de Rijn verbreedt zich tot het meer Flevo, dat een eiland met dezelfde naam omsluit en daarna als een normale rivier naar zee vloeit". Andere bronnen spreken over *Flevum*, dat vliestroom betekent. Vermoedelijk was het Flevomeer van de Noordzee gescheiden door een uitgestrektheid van veenland en een samenhangende duinenreeks welke onderbroken werd door het Vlie.

Door verbreding van de uitmonding van de rivierarm Flevus konden stormvloed binnendringen. Dat had doorbraken ten gevolge zoals in 1170 waarbij het dorp, dat zich op het eiland Griend ten zuiden van Terschelling bevond, een prooi der golven werd. De ramp voltrok zich tijdens een zware noordwester storm met hoog water. De strandwal langs de Noordzee tussen Den Helder en Texel werd toen doorbroken. Het Flevomeer werd brak door de invloed van eb en vloed. De benaming werd toen *Almare* of *Almere*.

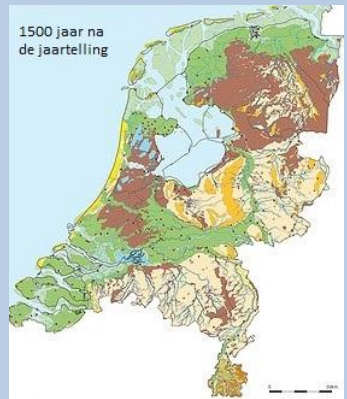
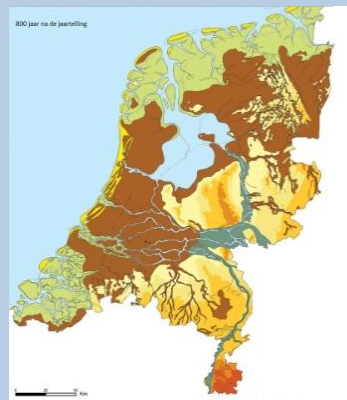
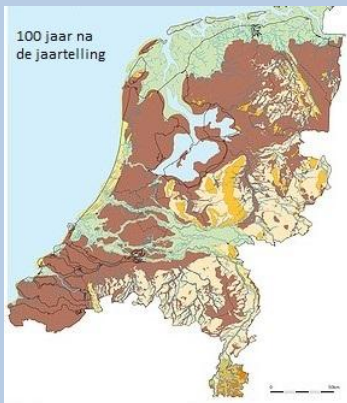
Waarschijnlijk ontstond in de middeleeuwen met het stijgen van de zeespiegel en het afgraven van veengronden door de Friezen in West-Friesland via het Vlie een verbinding tussen het Almere en de Waddenzee. Na nog meer grote overstromingen ontstond hieruit uiteindelijk in de 13e eeuw een echte binnenzee, de Zuiderzee.

De Zuiderzee ontstond als gevolg van een serie overstromingen, waarbij steeds meer land verdween dat het oorspronkelijke binnenmeer - het Aelmere - van de Noordzee en de latere Waddenzee gescheiden had gehouden. Uiteindelijk ontstond een rechtstreekse verbinding en werd het binnenmeer een binnenzee. De oorspronkelijke oppervlakte was circa 5.900 km².

Het IJsselmeer ontstond door het afsluiten van een deel van de Zuiderzee. De reden voor het afsluiten waren de vele overstromingen voor het land achter de dijken, die vanaf de 13e eeuw werden opgericht om het water tegen te houden. George Schenck, die in 1507 drost was in Vollenhove, rapporteert aan Frederik IV van Baden, de bisschop van

Utrecht over stormschade in dat jaar. Het kwam regelmatig tot dijkdoorbraken, zoals in

1825 en 1916. deze laatste leidden uiteindelijk tot het aanleggen van de Afsluitdijk waardoor het IJsselmeer ontstond en de inpolderingen waardoor o.a. de Noordoostpolder ontstond. Het huidige IJsselmeer is daarom nog maar ongeveer half zo groot als de oorspronkelijke zee.

De Afsluitdijk werd voltooid op 28 mei 1932 en de officiële naamsverandering vond plaats op 20 september 1932. Het meer werd genoemd naar de rivier de IJssel, die erin uitmondt. Het deel van de vroegere Zuiderzee ten noorden van de Afsluitdijk wordt tegenwoordig tot de Waddenzee gerekend.

Een deel van de voormalige Zuiderzee is door inpolderingen land geworden. In het oostelijk en zuidoostelijke deel zijn drie IJsselmeerpolders aangelegd. Deze vormen gezamenlijk de huidige provincie Flevoland. Het IJsselmeer is met de aanleg van de Houtribdijk in 1976 opgesplitst in twee delen. Het zuidelijke gedeelte wordt sindsdien Markermeer genoemd, naar het voormalige eiland Marken dat hierin ligt. Dit meer zou worden ingepolderd om zo de Markerwaard te vormen, maar dit polderplan is van de baan.

Het IJsselmeer wordt begrensd door de Afsluitdijk, de Friese kust tussen grofweg Makkum en Lemmer, de westelijke dijk van de Noordoostpolder, de Ketelbrug, de noordwestelijke dijk van Oostelijk Flevoland, de Houtribsluizen, de Houtribdijk (tussen Lelystad en Enkhuizen) en de Noord-Hollandse kust van Enkhuizen naar Den Oever aan de Afsluitdijk.

Van de vijf eilanden die ten zuiden van de latere Afsluitdijk in de Zuiderzee lagen, bestaat alleen het voor Amsterdam liggende eiland Pampus nog als een echt eiland.

Ten noorden daarvan ligt Marken, dat sinds de aanleg van een dam in 1957 feitelijk een schiereiland is.

Wieringen is door de Wieringermeerpolder onderdeel geworden van het vaste land. Er zijn plannen geweest om het oorspronkelijke eiland weer los van het land te maken door middel van de aanleg van het Wieringerrandmeer tussen het Amstelmeer en het IJsselmeer. Dit project werd echter in 2010 afgeblazen.

Schokland en Urk zijn opgegaan in de Noordoostpolder. Urk is nog wel een zelfstandige Nederlandse gemeente.

IJsseloog is een kunstmatig eiland in het Ketelmeer, dat werd aangelegd vanwege milieutechnische redenen. In 1997 is men begonnen met het aanleggen van het eiland Ramsplaat in de IJsselmonding van het Ketelmeer. Ten noorden van Andijk heeft men het eiland De Kreupel aangelegd, met als doel om de voedselbronnen voor de vogels beter bereikbaar te maken.

In de luwte van het ca. 70 ha grootte natuurproject is een aanlegsteiger met circa 20 aanlegplaatsen.